

Sveriges Riksbank
103 37 Stockholm

Riksbankens e-kronaprojekt

Dnr 2018-01005

1 Sammanfattning

Skatteverket ser positivt på att Riksbanken funderar på vilken roll banken bör ha i en mer digitaliserad värld och som ett led i detta undersöker möjligheten att ge ut en e-krona. Som Riksbanken uppmärksammar kan dock introduktionen av en e-krona få potentiellt stora negativa konsekvenser för penningpolitiken och för den finansiella stabiliteten. Dessa effekter är svårbedömda och bör utredas noggrant. Det är också oklart huruvida intäkterna av att bygga upp ett parallellt system med en e-krona överstiger kostnaderna för ett sådant och hur detta jämförs med intäkter och kostnader av förändrade regleringar. Skatteverket anser därför att en eventuell introduktion av en e-krona bör prövas på politisk nivå och utredas genom en statlig utredning.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Oklart om motiven för ett införande är tillräckligt starka

Riksbanken föreslår i sin utredning att de fortsätter utreda möjligheterna för en e-krona. Detta med fokus på att legalt utreda Riksbankens mandat gällande digitala pengar samt att bygga och testa ett tekniskt förslag på en gångbar e-krona.

Som argument för behovet av en e-krona använder Riksbanken bland annat att:

- Användningen av kontanter minskar snabbt. Staten behöver bistå grupper som har svårt att använda digitala betalningslösningar.
- Staten behöver ha en roll på betalmarknaden för att kunna ge allmänheten fortsatt tillgång till ett riskfritt och statligt garanterat betalningsmedel.
- Det finns ett behov av ett statligt system för ökad cybersäkerhet.
- Det finns ett behov av ökad konkurrens på betalmarknaden. Marknader med starka nätverkseffekter tenderar att bli naturliga monopol som kan ta ut övervinster.

Skatteverket ser positivt på att Riksbanken undersöker möjligheten att ge ut en digital valuta. Det är dock oklart hur introduktionen av en e-krona ska kunna lösa alla behov som målas upp, som exempelvis minskad tillgång och användbarhet för kontanter samt tendenser till övervinster. Det är också oklart om vissa behov, som ett statligt garanterat betalningsmedel, istället skulle kunna mötas genom ett förändrat regelverk i form av mer omfattande insättningsgaranti. I slutändan uppstår frågan om intäkterna av att bygga upp ett parallellt system överstiger kostnaderna av ett sådant och hur detta jämförs med intäkter och kostnader av förändrade regleringar.

2.2 Effekter på penningpolitik och finansiell stabilitet bör utredas

Som Riksbanken uppmärksammar kan introduktionen av en e-krona få potentiellt stora negativa konsekvenser för penningpolitiken och för den finansiella stabiliteten. Hur stora dessa effekter blir beror bland annat på efterfrågan på e-kronor och det i sin tur beror på hur e-kronan utformas. Effekter som Riksbanken nämner är exempelvis att en e-krona utan ränta kan leda till att räntepolitikens manöverutrymme minskar då reporäntans effektiva nedre gräns höjs till noll. En e-krona utan ränta kan också leda till att effekten av kvantitativa lättnader, då Riksbanken köper statsobligationer med längre löptid och tillför marknaden likviditet, försvagas. I tider av finansiell oro underlättar e-kronan möjligheterna för allmänheten att flytta ut sina tillgångar, vilket gör systemet mer instabilt.

Detta är svårbedömda effekter på en rad samhällsområden som bör utredas noggrant. Skatteverket anser därför att en eventuell introduktion av en e-krona bör prövas på politisk nivå och utredas genom en statlig utredning. Frågorna är sannolikt för omfattande för att inlemmas i den pågående Riksbanksutredningen.